

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupičkové a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **T. B.**, zastoupen JUDr. Josefem Čejkou, advokátem se sídlem nám. 3. května 1606, Otrokovice, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 12. 2021, č. j. 31 Af 47/2020-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5 000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce JUDr. Josefa Čejky, advokáta.

Odůvodnění:

I.

[1] Dne 9. 12. 2019 provedl Celní úřad pro Zlínský kraj (dále též „správce daně“) u žalobce místní šetření za účelem prověření podezření z nedovolené výroby lihu. Při místním šetření správce daně zjistil, že se v budově dílny nachází skleněné demižony vícero velikostí obsahující „čirou bezbarvou tekutinu s lihovým aroma ovocného destilátu“. Při změření lihovitosti tekutiny byl zjištěn obsah lihu vyšší než 46 %, přičemž žalobce nepředložil k předmětnému lihu žádné doklady o zaplacení spotřební daně. Správce daně předmětný líh zajistil pro podezření z porušení zákazu nakládání s neznačeným lihem. Dne 11. 12. 2019 pak správce daně vydal rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků v celkovém množství 58 l včetně přepravních skleněných obalů, neboť tyto byly skladovány bez dokladu uvedeného v § 5 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o spotřebních daních“), aniž by bylo prokázáno, že se jedná o vybrané výrobky pro osobní spotřebu, zdaněné, či oprávněně nabyté bez daně.

[2] Proti rozhodnutí správce daně o zajištění vybraných výrobků podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 3. 2020 zamítl.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Brně (dále též „krajský soud“) výše uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud rekapituloval právní úpravu, podle níž správce daně zajistí vybrané výrobky, jestliže jsou skladovány bez dokladu uvedeného v § 5 zákona o spotřebních daních, nejedná-li se o vybrané výrobky pro osobní spotřebu nebo není-li prokázáno jejich oprávněné nabytí za ceny bez daně. Podle § 4 odst. 5 písm. c) téhož zákona se přitom za množství vybraných výrobků pro osobní spotřebu považuje množství, které nepřesahuje u lihovin 10 l konečných výrobků. K tomu krajský soud připomněl, že správce daně zajistil u žalobce při místním šetření výrobky, které nebyly opatřeny příslušným dokladem dle § 5 zákona. K námitce, v níž žalobce dovozoval, že místní šetření bylo domovní prohlídkou, která vyžadovala svolení soudu, krajský soud poukázal na to, že podle protokolu o místním šetření byl žalobce s účelem místního šetření seznámen a se vstupem pracovníků správce daně do svého obydlí souhlasil. Tím byl naplněn ústavní důvod pro vstup do obydlí ve smyslu čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále „Listina“). Správce daně navíc nevstoupil přímo do obytných místností, ale pouze do přilehlých technických místností a dílny, tedy do případných podnikatelských prostor. Krajský soud dále doplnil, že i kdyby žalobce s provedením místního šetření nesouhlasil, byl by v daném případě naplněn důvod podle čl. 12 odst. 3 Listiny. Pěstitelské pálení by totiž bylo možno podřadit pod „jinou hospodářskou činnost“ ve smyslu uvedeného ustanovení, přičemž správce daně disponoval podezřením o provádění této činnosti žalobcem a kontrola plnění povinností podle zákona o spotřebních daních včetně případné kontroly nelegálního pěstitelského pálení je výkonem úkolů veřejné správy. Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku, že místnímu šetření nebyla přítomna třetí osoba. Taková povinnost totiž z právní úpravy nevyplývá, a proto její nepřítomnost nemůže založit nezákonnost místního šetření. Přisvědčil rovněž úvaze žalovaného, že v dané fázi řízení nemělo smysl vyslýchat navrhované svědky, kteří měli prokázat darování slivovice žalobci. K tomu dodal, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků je předběžným opatřením, jehož účelem je zabránit dalšímu nakládání s předměty, u kterých nebylo prokázáno odvedení daně. V závěru zdůraznil, že u žalobce bylo zajištěno 58 l vybraných výrobků, tedy množství, které zjevně překračuje přípustný limit držených lihovin.

II.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů. Které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). V jejím úvodu zrekapituloval události, které předcházely zajištění vybraných výrobků. Dále namítl, že správce daně nebral v potaz jeho argumentaci, že slivovici dlouhodobě skladuje, avšak nepálí, neboť ji má částečně po svých rodičích či ji dostává od svých známých a kamarádů. Stejně tak správce daně nebral do úvahy čestná prohlášení osob, jež stěžovateli slivovici darovaly, neboť si prý ověřil, že tyto osoby v rozhodné době nepálili v pálenici v Napajedlech. Podle stěžovatele jde však o informace zavádějící, protože tyto osoby v roce 2018 pálili v pálenici v Kelníkách a ve Žlutavě, kde byli roky vedeni jako stálí

pokračování

zákazníci. Ačkoli stěžovatel navrhl jejich výslech, správce daně je nevyslechl, neboť je považoval za nevěrohodné. Dále stěžovatel namítl, že správce daně u něj doma neprovedl místní šetření, nýbrž domovní prohlídku, k níž si však nepřizval úředně pověřenou osobu ani nezávislou osobu. Stěžovatel od začátku namítal, že správce daně postupoval nezákonně a porušil jeho domovní svobodu i právo na obydlí, v důsledku čehož je veškerý následný postup také nezákonný. Podle stěžovatele tak měly správní orgány přestupkové řízení zastavit a vrátit mu zabavené věci, které nejsou zbožím. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III.

[5] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž uvedl, že stěžovatel nepolemizuje s odůvodněním napadeného rozsudku a neuvádí, v čem spatřuje jeho nezákonnost. Poukazuje toliko na vady rozhodnutí žalovaného. Proto žalovaný odkázal na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě a zrekapituloval jejich obsah. Podle žalovaného postupovaly správní orgány při zajištění vybraných výrobků v souladu s právními předpisy. Žalovaný se rovněž ztotožnil se závěry krajského soudu, pročež navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl při tom k závěru, že kasační stížnost jako celek je nepřipustná.

[7] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. *není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[8] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byly kasační námítky způsobilé k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského (městského) soudu. Stěžovatel je tedy povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 249/2016-38, bod 12, nebo ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351, bod 140 a judikaturu tam citovanou). Z těchto důvodů kasační námítky, které v podstatě jen opakují žalobní tvrzení a alespoň v minimální míře nereagují na argumentaci krajského (městského) soudu, nepředstavují důvody dle § 103 s. ř. s., a jsou proto nepřipustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. V takové situaci není namístě vyzývat stěžovatele k odstranění této vady postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, body 5, 12 a 13).

[9] Stěžovatel kromě opětovného popisu událostí, které předcházely vydání rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků, namítl, že správce daně nebral v potaz jeho argumentaci, že slivovici skladuje dlouhodobě, avšak nepálí, neboť ji má částečně po svých

rodičích či ji dostává od svých známých a kamarádů. Tuto námitku stěžovatel neuplatnil v žalobě, ale teprve v kasační stížnosti, a proto je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná. Lze nicméně dodat, že na podstatu této argumentace poskytuje odpověď jak rozhodnutí žalovaného, tak i rozsudek krajského soudu. Žalovaný i krajský soud totiž stěžovateli vysvětlili, že podle § 42 odst. 2 písm. a) zákona o spotřebních daních správce daně zajistí vybrané výrobky, které jsou skladovány bez dokladu podle dokladu uvedeného v § 5 téhož zákona, pakliže se nejedná o vybrané výrobky pro osobní spotřebu nebo není-li prokázáno oprávněné nabytí vybraných výrobků za ceny bez daně, s tím, že za množství vybraných výrobků pro osobní spotřebu se považuje pouze množství, které nepřesahuje u lihovin 10 l konečných výrobků [§ 4 odst. 5 písm. c) zákona]. Podmínky, za nichž správce daně nepřistoupí k zajištění vybraných výrobků, přitom stěžovatel podle žalovaného ani krajského soudu nesplnil. V této souvislosti žalovaný i krajský soud připomněli skutkové okolnosti věci, tedy že stěžovatel při místním šetření dne 9. 12. 2020 nepředložil žádný doklad k prokázání nabytí a zdanění a současně množství vybraných výrobků převyšovalo limit pro osobní spotřebu (viz body 9 až 14 a 25 napadeného rozsudku a strany 5 a 6 rozhodnutí o odvolání).

[10] Přípustné nejsou ani námitky týkající se nevyslechnutí osob, od nichž měl stěžovatel slivovici obdržet, a nepřizvání nezávislé osoby k místnímu šetření. Tyto námitky stěžovatel sice uplatnil již v žalobě, avšak krajský soud se s nimi řádně vypořádal v bodech 22 a 23 napadeného rozsudku. Konkrétně poukázal na to, že podle § 80 odst. 2 daňového řádu správce daně nemá povinnost přizvat nezávislou třetí osobu. Dále uvedl, že se ztotožnil s hodnocením daňových orgánů o nadbytečnosti provádění dokazování výslechy svědků ve fázi daňového řízení, která má toliko předběžnou povahu, neboť jejím účelem je zabránit dalšímu nakládání s předměty, u kterých nebylo prokázáno zdanění. Kasační tvrzení, že správní orgány odmítly provedení svědeckých výpovědí v nynějším řízení pro nevěrohodnost svědků, se tedy zjevně míjí s důvody rozhodnutí správních orgánů i krajského soudu. Jelikož tedy stěžovatel v kasační stížnosti v této souvislosti pouze zopakoval svoji žalobní argumentaci, aniž by jakkoli reagoval na vypořádání ze strany krajského soudu, jde o nepřijatelnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. V rozsahu tvrzení, že navržené svědci v roce 2018 pálili v pálenici v Kelníkách a ve Žlutavě, pak jde o skutkovou novotu ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s., k níž Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

[11] Rovněž námitku, že správce daně u stěžovatele doma neprovedl místní šetření, nýbrž domovní prohlídku, stěžovatel uplatnil v žalobě a krajský soud se jí zabýval v bodech 17 až 21 napadeného rozsudku, kde podrobně rozebral důvody, proč nebylo porušeno stěžovatelovo právo na ochranu obydlí zaručené čl. 12 Listiny. I v případě této námitky stěžovatel v kasační stížnosti pouze zopakoval svoji žalobní argumentaci, aniž jakkoli reagoval na její podrobné vypořádání ze strany krajského soudu. Jde proto o nepřijatelnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[12] Aniž se Nejvyšší správní soud zabývá smyslem kasačních námitek, že se správní orgány stěžovatele snažily obvinít z přestupku (dotčené daňové řízení se netýkalo žádného přestupku, ale zajištění vybraných výrobků), že nebyla přizvána „úředně pověřená osoba“ a že se v případě zabavených vybraných výrobků nejednalo o zboží (rozhodnutí správních orgánů o žádném „zboží“ nehovoří), jde o námitky nepřijatelné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť je stěžovatel poprvé uplatnil až v kasační stížnosti, ač mu nic nebránilo učinit

pokračování

tak již v žalobě. Ze stejného důvodu je nepřijatelná kasační námitka týkající se nesprávného hodnocení čestných prohlášení osob, od nichž měl stěžovatel slivovici obdržet. Ani tuto stěžovatel neuplatnil v žalobě, ač mu v tom nic nebránilo.

[13] Je zjevné, že stěžovatel neuplatnil žádnou přípustnou námitku, a proto je kasační stížnost jako celek nepřijatelná.

[14] Není úlohou Nejvyššího správního soudu podrobit napadený rozsudek komplexnímu „testu“ a v návaznosti na zcela obecné námitky posuzovat, zda krajský soud dospěl ke správnému závěru. Stejně tak není Nejvyšší správní soud povinen ani oprávněn domýšlet za stěžovatele argumenty, na základě kterých by tomu tak mohlo být. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 Afs 251/2020-29, bod 11 a tam citovaná judikatura). V dané věci tedy není prostor pro to, „aby Nejvyšší správní soud *’stručně a obecně’* přezkoumal závěry krajského soudu – tak někdy postupují krajské soudy ve vztahu ke správním rozhodnutím, mají-li projednat *’neumělou’* laickou žalobu. K tomuto postupu vede krajské soudy snaha nepřipravit žalobce, kteří nemusí být zastoupeni advokátem, o přístup k soudu. V řízení o kasační stížnosti však není pro podobný postup prostor. V řízení, v němž musí za stěžovatele jednat advokát či jiný právní profesionál, je třeba vyžadovat tomu odpovídající úroveň právní argumentace (...)” (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 2 Afs 115/2020-42, bod 16).

[15] Nejvyšší správní soud pak stěžovatele před posouzením kasační stížnosti nevyzýval k jejímu doplnění o další kasační námitky, neboť podaná kasační stížnost důvody obsahovala (byť šlo o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., resp. důvody neuplatněné v řízení před krajským soudem). Postup podle § 109 odst. 1 ve spojení s § 106 odst. 3 s. ř. s. je namístě jen v situaci, kdy kasační stížnost neobsahuje vůbec žádnou argumentaci (ani pokus o ni). Postup podle těchto ustanovení není určen k tomu, aby soud, který obdrží byť krátký, ale strukturovaný právní text, upozorňoval stěžovatele na potřebu či vhodnost doplnění jeho argumentace (obdobně viz usnesení č. j. 2 Afs 115/2020-42, bod 19). To samozřejmě mohl stěžovatel učinit kdykoli v průběhu kasačního řízení, neboť stěžovatel, vůči němuž nebylo postupováno podle § 106 odst. 3 s. ř. s., může bez omezení jakoukoliv lhůtou rozhojnit důvody, pro které kasační stížnost podává [srov. náleží ÚS z 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05 (N 27/40 SbNU 219)].

[16] Vzhledem k výše uvedenému dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost jako celek není přípustná, a proto ji odmítl [§ 104 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Obdobně ostatně soud postupoval v souvisejících věcech stěžovatele vedených pod sp. zn. 8 Afs 28/2022 a 8 Afs 29/2022, v nichž stěžovatel podal obsahově zcela identickou kasační stížnost.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[18] Byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek (§ 10 odst. 3 věta třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů; usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího

správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Proto soud stěžovateli vrací soudní poplatek zaplacený za kasační stížnost ve lhůtě stanovené v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu